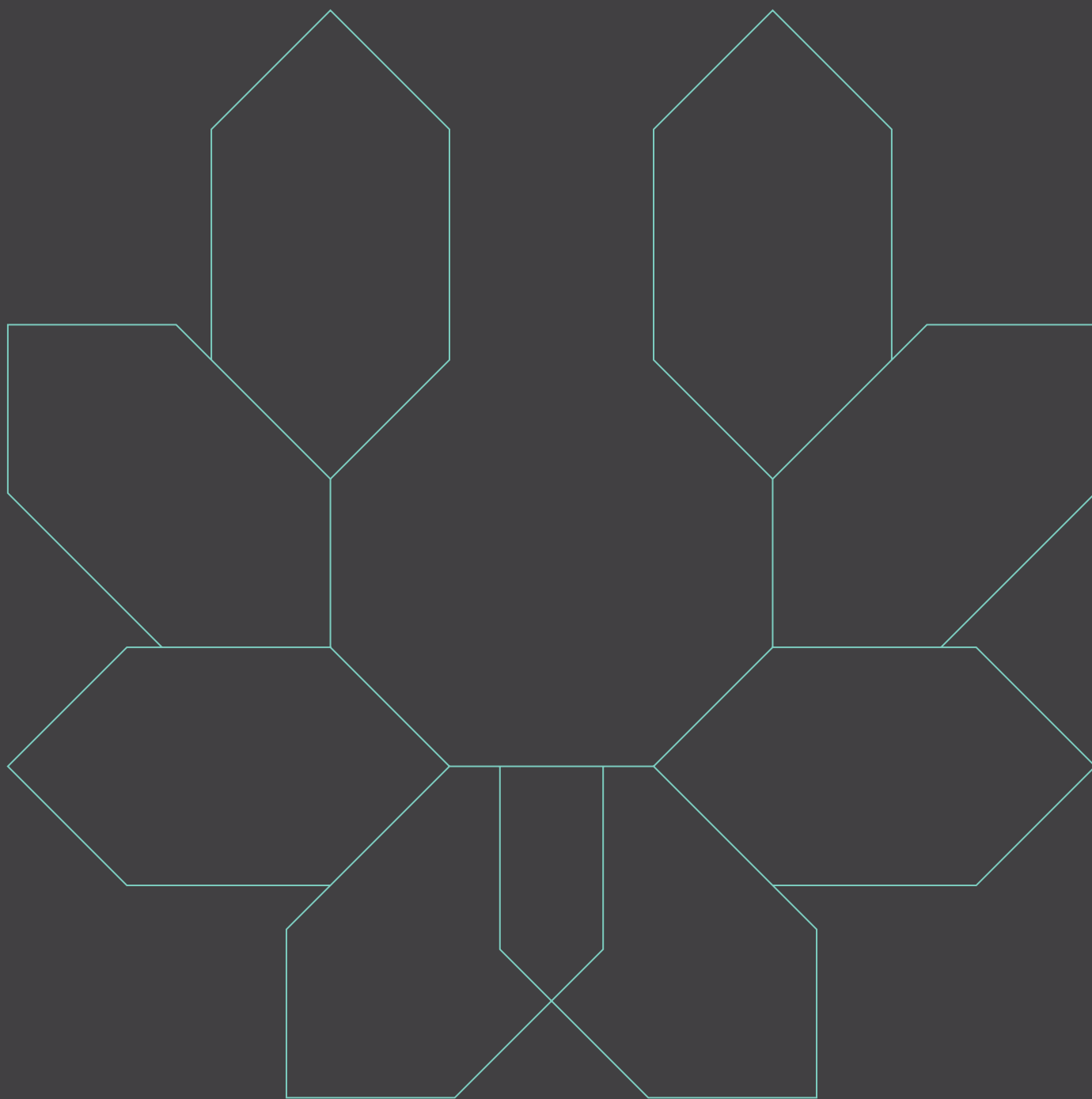

Find vejen frem
VIA University College

VIAs kvalitetssystem

Kvalitetsarbejdet i VIA er rammesat af en politik for kvalitetssikring og kvalitetsudvikling, en organisering af kvalitetsarbejdet og et kvalitetssystem, der tilsammen skal skabe sammenhæng og tydelighed i kvalitetsarbejdet på alle niveauer i VIA.

Det overordnede mål for politik, kvalitetssystem og organisering af kvalitetsarbejdet er at udvikle uddannelsernes kvalitet og relevans. Der arbejdes med to omdrejningspunkter 'studerendes læring' og 'uddannelsernes indhold og tilrettelæggelse'.

Formålet med VIAs kvalitetssystem er at sikre udvikling af uddannelsernes kvalitet på et systematisk og faktabaseret grundlag. Kvalitetssystemet sætter rammer for dokumentation, dialog og videndeling.

Kvalitetssystemet sikrer, at aktører har et fælles dokumenteret grundlag for drøftelse af kvaliteten i såvel ledelsessystemet, i den enkelte uddannelse og det enkelte udbud som i forhold til den organisatoriske læring mellem VIAs uddannelser.

Kvalitetssystemet sikrer således et grundlag for benchmarking af processer og resultater samt understøtter læring på tværs af uddannelser og organisatoriske områder.

Redaktion

Uddannelsesudvikling og projektstøtte

Layout

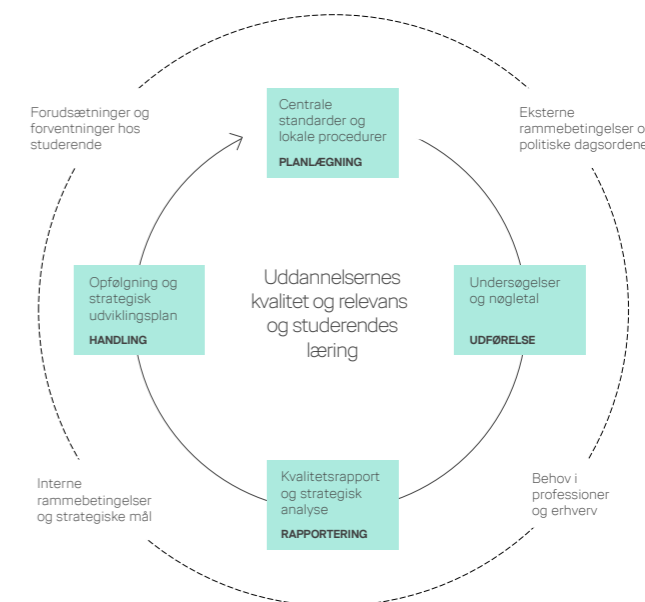
Lene Schaarup og Karen Lebeck

Kvalitetssikring og -udvikling af uddannelser

Kvalitetshjulet i figur 1 illustrerer hovedelementerne og faserne i VIAs centralt forankrede kvalitetssystem.

Kvalitetsarbejdet gennemføres systematisk som illustreret i VIAs kvalitetshjul. Kvalitetsarbejdet følger en proces, hvor planer og mål for kvalitetsarbejdet monitoreres gennem konkrete undersøgelser og nøgletal. På baggrund af indsamlede informationer evalueres uddannelsernes kvalitet og kvalitetsarbejde i en kvalitetsrapport, som udarbejdes hvert andet år. Kvalitetsrapporteringen danner grundlag for opfølgning på og udvikling af kvalitet og kvalitetsarbejde i uddannelserne. Denne systematik sikrer uddannelsernes fortsatte udvikling.

Figur 1. VIAs kvalitetssystem

Kvalitetshjulet har følgende faser:

- **Planlægning:** planlægning af kvalitetsarbejdet i VIA er beskrevet i centralt formulerede kvalitetsstandarder og processtandarder, som udfoldes i lokale procedurer. De lokale procedurer er en konkretisering af, hvordan kvalitetsarbejdet udføres på den enkelte uddannelse, og herunder det enkelte udbudssted, hvor den konkrete tilrettelæggelse af kvalitetsarbejdet finder sted. Her besluttet metoder, forhold vedrørende inddragelse, hyppighed og ansvar for opfølgning.
- **Udførelse:** både centralt og lokalt gennemføres undersøgelser af og udarbejdes nøgletal og statistik vedrørende uddannelsens kvalitet og relevans.
- **Rapportering og analyse:** der samles op på kvalitetsarbejdet, indsatser og resultater i kvalitetsrapporten, som samtidig sikrer informationsflow i ledelsessystemet. Kvalitetsrapporten har fokus på refleksioner over resultat og effekt. Uddannelsen gennemfører ud over kvalitetsrapportering en strategisk analyse i forbindelse med udarbejdelse af en strategisk udviklingsplan.
- **Handling:** der iværksættes initiativer med henblik på at forbedre hhv. kvaliteten og kvalitetssikringen. Strategiske ambitioner for udvikling af uddannelsen samt heraf følgende initiativer i forhold til uddannelsens videngrundlag, indhold og tilrettelæggelse indgår i uddannelsens strategiske udviklingsplan.

CENTRALE STANDARDER OG LOKALE PROCEDURER

VIA har på centralt niveau formuleret standarder for kvalitet på tværs af uddannelserne. Kvalitetsstandarderne er kvantitative mål for indikatorer. VIAs direktion fastsætter kvalitetsstandarderne bl.a. med udgangspunkt i akkrediteringskrav, den strategiske rammekontrakt¹ og VIAs strategi.

Der er fastsat kvalitetsstandarder² for følgende indikatorer³:

- Dimittenders beskæftigelse og ledighed
- De studerendes kontakt til videngrundlaget
- Undervisernes kvalifikationer
- Udgående mobilitet
- Gennemførelse
- Gennemsnitlig studietid
- Studieintensitet
- Læringsmiljø og læringstilgange
- EVU: Læringsmål, praksisrelation, tilfredshed
- Karakterer

Kvalitetsstandarderne udtrykker, hvornår niveauet for den enkelte indikator er tilfredsstillende. Såfremt en uddannelse ikke opfylder kvalitetsstandarderne iværksætter uddannelsen initiativer med henblik på forbedring.

Processtandarderne er en fortolkning af krav til essentielle dele af kvalitetssikring af den enkelte uddannelse og formuleres med udgangspunkt i akkrediteringskrav og internt identificerede udviklingsbehov. Direktionen drøfter og tiltræder processtandarderne.

Der er formuleret processtandarder for:

- Inddragelse af aftagere
- Inddragelse af dimittender
- Evaluering af undervisning
- Analyse af frafald⁴
- Opdatering og omsætning af videngrundlag

Processtandarderne sætter minimumskrav til det lokale arbejde med kvalitetssikring og -udvikling. For at sikre lokal tilpasning af kvalitetsarbejdet stiller processtandarderne desuden krav om, at den enkelte uddannelse udformer skriftlige procedurer for, hvorledes kvalitetssikringen gennemføres i praksis. Den enkelte uddannelsesdekan beslutter, om procedurerne skal udarbejdes for den enkelte uddannelse eller fælles for flere uddannelser.

UNDERSØGELSER OG NØGLETAL

Der genereres viden om uddannelsernes kvalitet og relevans både centralt og lokalt. Hertil kommer nationale undersøgelser, som i lighed med egne undersøgelser inddrages i uddannelsernes kvalitetsarbejde.

Centralt initierede undersøgelser og centralt genererede nøgletal giver information om uddannelsernes kvalitet og relevans, som kan aggregeres og udveksles både vertikalt og horisontalt i organisationen. Nøgletallene behandles både centralt og lokalt med udgangspunkt i de fastsatte kvalitetsstandarder.

Såvel nationale data/nøgletal som data/nøgletal genereret fra VIAs egne systemer gøres tilgængelige for uddannelsesledelserne og administrative medarbejdere i VIAs ledelsesinformationssystem. VIAs ledelsesinformationssystem opdateres kontinuerligt og danner grundlag for uddannelsesledelsens løbende monitorering af eksempelvis frafald, dimittendledighed mv.

Lokale undersøgelser og evalueringer supplerer den centralt genererede viden med information der går tættere på den enkelte uddannelsesstruktur, indhold og tilrettelæggelse. Viden fra lokale undersøgelser og evalueringer behandles primært lokalt i uddannelsen eller på det enkelte udbudssted.

Oversigt på følgende side viser, hvilke data der systematisk indsamles gennem evalueringer og undersøgelser med henblik på udvikling af kvaliteten og relevansen af VIAs uddannelser.

- 1 Den strategiske rammekontrakt indgås mellem VIA og Uddannelses- og forskningsministeriet for en fireårig periode og indeholder strategiske mål for VIAs kerneopgaver.
- 2 De aktuelle kvalitetsstandarder fremgår af notatet "VIAs kvalitetsstandarder".
- 3 Efter- og videreuddannelsesområdet er kun omfattet af følgende kvalitetsstandarder: Undervisernes kvalifikationer, Læringsmål, praksisrelation og tilfredshed samt Karakterer.
- 4 Processtandard for analyse af frafald gælder ikke Efter- og videreuddannelsesområdet.

Aktivitet	Viden	Anvendelse	Opfølgning og ansvar
Aftagerinddragelse	Aftagernes kompetencebehov sammenholdt med uddannelsens indhold. Aftagernes vurdering af dimittendernes faglige kvalifikationer og evne til at håndtere praksisudfordringer. Aftagernes behov for kompetenceudvikling af medarbejdere.	Viden anvendes til udvikling og tilpasning af uddannelsens indhold og tilrettelæggelse for at vedligeholde uddannelsens relevans for arbejdsmarkedet.	Opfølgning foregår på uddannelsesniveau og initiativer implementeres på alle udbudssteder. Uddannelsesudvalget eller andre bekendtgørelsesbelagte udvalg (for efter- og videreuddannelsesområdet: uddannelsens referencepanel) involveres i drøftelse af behovet for tilpasning af uddannelsen.
Dimittendinddragelse	Dimittenders vurdering af den samlede uddannelse, herunder uddannelsens overordnede læringsmål, indhold og tilrettelæggelse. Dimittenders opnåede kompetencer set i forhold til arbejdsmarkedets behov.	Viden anvendes til udvikling og tilpasning af uddannelsens indhold og tilrettelæggelse for at vedligeholde uddannelsens relevans for arbejdsmarkedet.	Opfølgning foregår både på uddannelses- og udbudsniveau. Uddannelsesudvalget eller andre bekendtgørelsesbelagte udvalg (for efter- og videreuddannelsesområdet: uddannelsens referencepanel) involveres i drøftelse af behovet for tilpasning af uddannelsen.
Undervisnings-evaluering - teori - praktik - udlandsophold	Studerendes vurdering af undervisningen: - hvordan det faglige indhold i undervisningsforløbet har understøttet de studerendes mulighed for at opnå læringsmålene beskrevet i studieordningen - hvordan tilrettelæggelsen og den praktiske gennemførelse understøtter opnåelse af læringsmålene - herunder evaluering af anvendte aktivitetstyper, undervisnings- og arbejdsformer (for grunduddannelserne i overensstemmelse med studieaktivitetsmodellen)	Viden anvendes til udvikling af tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningsforløbet (for grunduddannelserne skal dette ske under hensyn til sammenhæng og progression i uddannelsen).	Opfølgning foregår på uddannelses- og/eller udbudsniveau - ofte med udgangspunkt i underviserteams. Studenterrepræsentanter involveres i behandling af resultater. Uddannelsesudvalget eller andre bekendtgørelsesbelagte udvalg (for efter- og videreuddannelsesområdet: uddannelsens referencepanel) involveres i drøftelse af behovet for tilpasning af uddannelsen.
Læringsbarometer/ Uddannelseszoom	Læringsbarometer og Uddannelseszoom udgør VIAs studiemiljøundersøgelse og undervisningsmiljøvurdering i VIA. Studerendes vurdering af: - egen læring - undervisning - undervisningsmiljø	Viden anvendes til udvikling af og prioritering af ressourcer vedrørende uddannelsens tilrettelæggelse og undervisningsmiljø.	Ledelse, undervisere og studerende drøfter i fællesskab resultaterne af undersøgelsen og udpeger hvilke indsatser, der er relevante at arbejde videre med i forhold til undervisnings- og studiemiljøet på uddannelsen.

Kvalitetssikring og -udvikling af uddannelse (fortsat)

KVALITETSRAPPORTERING

Kvalitetsrapportering er et fælles dialog- og ledelsesredskab til sikring og udvikling af uddannelsernes kvalitet. Rapporterne samler op på kvalitetsarbejdet og kvalitetsstandarder i VIAs uddannelser og har til formål at danne grundlag for en dialog mellem studerende, undervisere/medarbejdere og uddannelsesledelsen om status på og udvikling af uddannelsens kvalitet.

Processen for kvalitetsrapportering forgår i fire faser som illustreret i nedenstående figur 2.

Figur 2. Proces for kvalitetsrapportering.

I fase 1 besvarer den enkelte uddannelse kvalitetsrapportens spørgeramme. Uddannelsens besvarelse vurderes efterfølgende af et internt vurderingspanel (fase 2). På baggrund af vurderingen gives en skriftlig tilbagemelding til den enkelte uddannelse, som drøfter denne og beslutter hvorledes der skal følges op herpå (fase 3 og fase 4)⁵.

Kvalitetsrapportering understøtter gennem drøftelserne i processen videnflowet mellem de forskellige organisatoriske niveauer i VIA, så ledelsen på alle niveauer kan tage det nødvendige ansvar for kvalitetssikringen og -udvikling af VIAs uddannelser.

Der er tre overordnede temaer i kvalitetsrapporten som illustreret i figur 3 herunder.

Figur 3. Temaer i kvalitetsrapporten⁶

	SYSTEMATISK OG INVOLVERENDE KVALITETSARBEJDE	VIDENGRUNDLAG	NIVEAU, INDHOLD OG TILRETTELÆGGELSE
REFLEKSIONER	<ul style="list-style-type: none"> - Organisering af kvalitetsarbejde, ledelsesforankring og involverende kvalitetskultur - Vurderinger fra uddannelsens omverden: dimittender, aftagere og censorer - Uddannelsesevaluering med eksterne eksperter 	<ul style="list-style-type: none"> - Opdatering og omsætning af videngrundlag, herunder studerendes kontakt til videngrundlag - Kompetenceudvikling - IT-didaktiske kompetencer 	<ul style="list-style-type: none"> - Tilrettelæggelse, udprøvning og pædagogisk kvalitet - Evaluering af undervisning - Evaluering af praktik og studieophold - Analyse af frafald
NØGLETAL	<ul style="list-style-type: none"> - Beskæftigelse 	<ul style="list-style-type: none"> - Studerendes kontakt til videngrundlaget - Formelle faglige kvalifikationer - Formelle pædagogiske kvalifikationer - Erhvervs- og professionserfaring 	<ul style="list-style-type: none"> - Udgående mobilitet - Gennemførelse, Gennemførelsestid, Studieintensitet - Læringsmiljø & læringstilgange/ EVU: Læringsmål, praksis, tilfredshed - Karakterer

5 Se evt. afsnit om Opfølgning og udvikling for uddybning af fase 3 og 4

6 Kvalitetsrapportens spørgeramme skal justeres som følge af implementering af strategiske udviklingsplaner

Temaerne "systematisk og involverende kvalitetsarbejde", "videngrundlag" og "niveau og indhold og tilrettelæggelse" er valgt med udgangspunkt i kravene til institutionsakkreditering. Ovenstående tre temaer er i kvalitetsrapporten brudt ned i en række underspørgsmål med fokus på refleksion over muligheder, udfordringer, handlinger og handlingernes betydning for de studerende.

Cyklus for kvalitetsrapporteringen er toårig jf. nedenstående figur. Heraf fremgår det desuden at opfølgning på kvalitetsrapporterne foregår enten ved peer review eller selvevalueringsworkshop undtagen de år, hvor den enkelte uddannelse skal uddannelsesevaluere med eksterne eksperter.

Figur 4. Rapporteringscyklus

OPFØLGNING OG UDVIKLING

Dialogen om og opfølgningen på kvalitetsrapportering foregår i ledelsessystemet. Kvalitetsrapporterne peger på opmærksomhedspunkter, hvorefter uddannelseslederen i samråd med uddannelsesdekanen drager konklusion om behovet for udviklingstiltag på baggrund af refleksion om årsagerne til opmærksomhedspunkterne. På baggrund af det informerede grundlag vælger og prioriterer uddannelseslederen og uddannelsesdekanen indsatser og udviklingstiltag.

Strategiske udviklingsplaner

De strategiske udviklingsplaner er et nyt element i VIAs kvalitetssystem og er et redskab for uddannelsens arbejde med udvikling af uddannelsens kvalitet og relevans. Hensigten med de strategiske udviklingsplaner er at dreje fokus i uddannelsernes kvalitetsarbejde hen mod en helhedsorienteret strategisk udvikling af uddannelsens kvalitet og relevans.

Formålet er:

- at opnå tydelighed om den strategiske udvikling i hver uddannelse
- at synliggøre sammenhængen mellem den strategiske udvikling af uddannelsen og de planlagte indsatser i kvalitetsarbejdet
- at udvikle uddannelsens lokale kvalitetsarbejde løbende, så det bidrager med relevante informationer om status i forhold til den strategiske udvikling af uddannelsen
- at understøtte samarbejdet om kompetenceudvikling og forsknings- og udviklingsprojekter

De strategiske udviklingsplaner anvendes i uddannelsernes kvalitetsrapportering og er fremadrettet den primære dokumentation af planlagte indsatser i forhold

Kvalitetssikring og -udvikling af uddannelse (fortsat)

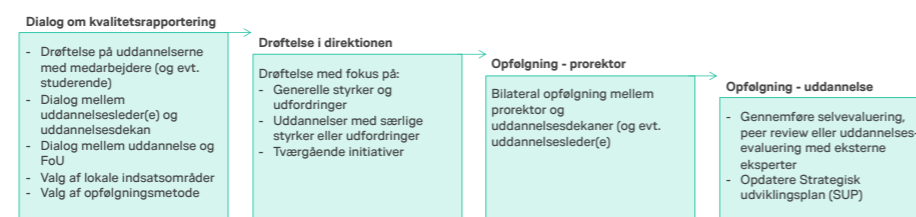
til udvikling af uddannelsernes kvalitet og relevans. Planerne justeres løbende efter behov på den enkelte uddannelse, som minimum én gang årligt.

VIA har formaliseret et partnerskab mellem uddannelse samt forskning og udvikling, der blandt andet har til formål at styrke samarbejdet dels om forskningens understøttelse af uddannelsernes arbejde med videngrundlag og kvalitet, dels om uddannelsernes understøttelse og udvikling af VIAs samlede forsknings- og udviklingsindsats.

I partnerskabet er der løbende dialoger mellem uddannelsesledere og uddannelsesdekaner og forskningsledere og forskningschefer om uddannelsernes arbejde med videngrundlaget i de strategiske udviklingsplaner. I partnerskabet ser uddannelsesdekaner og forskningschefer også på tværs af uddannelserne, og drøfter retning og prioritering for de fælles strategiske indsatser og udviklingstiltag og for strategiske tiltag på forskningsområdet.

Nedenstående figur illustrerer, hvordan opfølgning og udvikling på baggrund af kvalitetsrapportering forgår i VIAs uddannelser.

Figur 5. Opfølgning og udvikling på baggrund af kvalitetsrapportering i uddannelser

Efter dialog om kvalitetsrapporterne i uddannelserne, uddannelsesdekanteamet og partnerskabet mellem uddannelse og FoU samt drøftelse af rapportererne i direktionen gennemføres opfølgning på forskellige organisatoriske niveauer. På baggrund af direktionens behandling initieres og implementeres tværgående indsatser. Prorektor gennemfører bilaterale opfølgingsmøder med uddannelsesdekanerne, hvorved der sikres et direkte vidensflow i ledelseskæden. Uddannelserne selv følger op gennem afvikling af peer review, selvevaluering eller uddannelsesevaluering med eksterne eksperter⁷.

Uddannelsesevaluering med eksterne eksperter gennemføres i udgangspunktet hvert 6. år. I VIA har uddannelsesevaluering med eksterne eksperter to primære formål:

- At afdække eventuelle opmærksomhedspunkter i relation til uddannelsens kvalitetsarbejde og få ekstern sparring og input til udvikling af uddannelsens kvalitet og relevans
- At understøtte en løbende refleksion blandt uddannelsens ledelse og undervisere og få ekstern input til udvikling af udvalgte temaer.

Involvering af undervisere/medarbejdere er integreret i alle tre opfølgningmetoder. Involvering af studerende er ligeledes integreret i uddannelsesevaluering med eksterne eksperter, mens det er frivilligt i metoderne peer review og selvevaluering og i praksis afhænger af temaet, som skal drøftes.

Kvalitetssikring og -udvikling i Fællesområdet og IT og digitalisering

Kvalitetssikring og -udvikling i Fællesområdet og IT og digitalisering handler om at sikre kvaliteten i de processer, som de studerende møder på deres vej igennem uddannelse i VIA (udover selve undervisningen) - fra de studerendes ansøgning modtages til dimission.

Genstand for kvalitetssikring og -udvikling i Fællesområdet og IT og digitalisering er udelukkende de processer, som relaterer sig til de studerendes uddannelse, og som skal understøtte de studerendes udvikling af faglige og personlige kompetencer, der er relevante og efterspurgt på arbejdsmarkedet.

Kvalitetsarbejdet i Fællesområdet og IT og digitalisering tager udgangspunkt i kvalitetshjulet, som også er kendt fra kvalitetsarbejdet i uddannelserne.

Kvalitetsarbejdet i Fællesområdet og IT og digitalisering har følgende faser, med hovedvægt på fase 3:

Fase 1

De pågældende afdelinger i Fællesområdet og IT og digitalisering identificerer i samarbejde med uddannelsesrepræsentanter og studerende enkelte processer, hvortil der formuleres konkrete kvalitetsmål.

Fase 2

De pågældende afdelinger i Fællesområdet og IT og digitalisering udarbejder en plan for hvordan afdelingen vil leve op til de formulerede kvalitetsmål. Hver afdeling følger udviklingen og indsamler data og dokumentation til evalueringen.

Fase 3

De pågældende afdelinger i Fællesområdet og IT og digitalisering samler op på kvalitetsarbejdet gennem evaluering af de identificerede og prioriterede processer. Evalueringen sker på et evalueringsmøde, hvor repræsentanter fra uddannelserne og studerende er inviteret ind. Forud for evalueringsmødet har hver afdeling udarbejdet en selvevaluering.

Fase 4

De pågældende afdelinger iværksætter initiativer med henblik på at forbedre kvaliteten og kvalitetssikringen af de konkrete processer. Kvalitetsmål justeres eventuelt.

De forskellige faser er beskrevet i et særskilt koncept for kvalitetssikring og -udvikling af studentrelaterede processer i Fællesområdet og IT og digitalisering.

Kvalitetssikringen og -udviklingen i Fællesområdet og IT og digitalisering foregår med en toårig kadence.

⁷ Der er udarbejdet særskilte koncepter for peer review, selvevaluering og uddannelsesevaluering med eksterne eksperter.

Årshjul for kvalitetsarbejdet i VIA

Årshjulet er et generisk billede af de primære elementer og processer i VIAs kvalitetsarbejde. Årshjulet illustrerer den faste cyklus for arbejdet med strategisk rammekontrakt, kvalitetsrapporter, strategiske udviklingsplaner, centrale processtandarder samt lokale procedurer.

Figur 6. Årshjul for kvalitetsarbejdet i VIA

Strategisk rammekontrakt indgås hvert 3. år. Årligt afleveres en statusredegørelse for arbejdet med rammekontraktens mål.

De enkelte uddannelser skal opdatere de strategiske udviklingsplaner, når analyser, undersøgelser og evalueringer giver anledning til det. Det skal ske minimum én gang årligt.

Kvalitetsrapporter udarbejdes hvert andet år af uddannelserne. Rapporterne behandles lokalt i uddannelserne, i uddannelsesdekanteamet og i direktionen. Efterfølgende gennemføres dels opfølgning i form af peer review, selvevaluering eller uddannelsesevaluering med eksterne eksperter.

De centrale processtandarder og lokale procedurer og planer evalueres og revideres i en tre-årig cyklus for at sikre, at standarder og procedurer fungerer hensigtsmæssigt.

www.via.dk

Vil du vide mere?

Ønsker du yderligere informationer om VIAs kvalitetsarbejde, kan du læse mere på www.via.dk/om-via/kvalitet-i-vias-uddannelser